

1 SAN PEDRO

Saludo

¹ Núa Pedro abéeri apóstol Jesucristo ibànuèrica nucàlidacaténá itàacái. Nutànàacué pirí cuyàluta píacué càmíiyéica ìya yàasu cáli íinatawa, ìyéeyéica Ponto yàasu cáli íinata, Galacia yàasu cáli íinata nacái, Capadocia yàasu cáli íinata nacái, Asia yàasu cáli íinata nacái, Bitinia yàasu cáli íinata nacái. ² Nutànàacué pirí cuyàluta, píacué Wáaniri Dios yeedéeyéica yàasu wenàiwicanáipináwa càide iyúwaté íináidáanáwa bàaluité. Dios idéca ibànùaca Espíritu Santo piwàwalìculécué masacàacaténácué imànica plíwitáise, yéewanápinácué píibaidaca abéerita Dios irípiná, pimànicaténácué nacái càide iyúwa ichùullianá. Jesucristo íiraná imusúacatéwa íicha cruz ìwali yéetácaalítéwa píchawalínácué, píacué yeebáidéeyéica itàacái, íná Dios idéca imàcacacué iwàwawa pibáywawaná íicha. Nusutácué Dios íicha pirípinácué imàníinápinácué pirí cayábéeri mawèníiri iyú manuísíwata, imàcacáanápinácué nacái plýaca matuíbanáiri iyú.

Una vida de esperanza

³ Wàacué Dios irí cayábéeri, yái Wáiwacali Jesucristo Yáanirica. Dios idéca iicáca wapualé manuísíwata, íná idéca iwàlisàidaca wáiwitáise wadènìacaténá wacáuca wàlisàiwa chènuníiséerica. Càita Dios idéca imànica walí cayábéeri Jesucristo imichàacáinátewa yéetácáisi íicha. Iná yéewa manuícá wáináidaca wawàwawa idècunitàacá wacùaca Dios imàníinápiná

walí càide iyúwaté íimáaná. ⁴ Dios idéca iwàlisàidacuéra píiwitáise yàacaténácué pirí píasu cawèníiripináwa chènuniisérira. Siùcáisede Dios icùaca iyaca pirípinácué píasu cawèníiri cayábéeri, càmírica yéewa áiba imáalàidacani càiripináta. ⁵ Peebáidacáinácué Dios itàacái, Iná icùacuéra pía ichàini iyúwa, iwasàacaténácué pía yàasu yùuwichàacáisi íchawa èeri imáalàacaalípináwa, càide iyúwaté íináidáanáwa imànlínápinácué pirí cayábéeri macáita naicápiná.

⁶ Iná yéewa casíímáicuéra piwàwa siùcáisede éwitàacáwa cawàwanáta iwàwacutácué piùwichàacawa manuísíwata achúma èeríinatàacá, manuíri yùuwichàacáisi iyú. ⁷ Péemìacué comparación: Nawasàaca oro ùuléeri quichái iyú needácaténá íicha macái wawàsi casaquèeri yéewanápiná masacàasíwaca yái oroca, cawènírica nacái, quírameníri nacái. Càita nacái yái piùwichàanácuécawa yálimáidacué iicáwa pía píasáidacaténácué peebáidaca Jesucristo itàacái báisíri iyú. Piidenìacaalícué piùwichàanáwa matuíbanáiri iyú, yásí Dios iicácuéra peebáidáaná càiride iyúwa máiníri cawènica macái oro íicha, orocáiná imáalàapinácáitawa meedá áiba èeriwa. Iná peebáidacaaalícué Jesucristo itàacái tài íiméeri iyú, éwitacué piùwichàacáanítawa, yá Dios icàlidapinácué piináwaná cayábéeri iyúwa, imàacapinácué nacái piyaca cáimiétacanéeri iyú yáapicha, picamaláná mèlumèluíri irìcuwa, Jesucristo yàacaalípináwa néese àniwa.

⁸ Cáininácuéra piicáca Jesucristo éwitacué càmícaanítàacáwa pidé piicácani pituí iyúwa. Càita nacái peebáidacuéra itàacái siùca, yái

càmíiricuécawaca piicá, íná yéewa piyanídacuécawa casíimáiri iyú manuísíwata Dioscáná idéca isíimáidacuéca pía. Eeri mìnanái càmita náalimá nacàlidacani natàacái iyúwa cánácué yéewaná casíimáica pía. ⁹ Peebáidacáinácué Jesucristo, íná idéca iwasàacuéca pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

¹⁰ Bàaluité Dios yàasu profetanái icàlidéeyéicaté tàacáisi Dios inùmalícuíse néewáidacatéwa Dios itàacái ìwali cachàiníri iyú náalíacaténáwa càinápinácalíté iyú wenàiwicanái yáalimá iwasàaca yáawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Yáté nacàlidaca Dios itàacái íméerica Dios imànníinápinátécué pirí cayábéeri mawèníiri iyú.

¹¹ Bàaluité Espíritu Santo, Cristo ibànuèrica, imàcacaté Dios yàasu profetanái yáalíacawa Cristo yàanàanápináté, yùuwichàanápináté nacáwa, iyáanápináté nacái cáimiétacanéeri iyú chènuniré icamaláná mélumèluíri irícuwa Dios yáapicha icùacaténá macáita. Néese profetanái néewáidacatéwa cachàiníri iyú náalíacaténáwa cawinápinácalí wenàiwicacani, yái wenàiwica Dios imàaquéericate nacàlidaca iináwaná ìwali ipíchawáiseté yàanàaca, càita nacái càicaalínápinácalíté yéenáwaná yàanàaca. Néese profetanái náináidacatéwa mamáalàacata ìwali náalíacaténáwa càinácalíté íimáaná yái tàacáisi Espíritu Santo imàaquéericate nalí. ¹² Quéwa Dios imàcacaté profetanái náalíacawa càmíinápináté nàasu èeri pinátani yái tàacáisi Espíritu Santo imàaquéericate nacàlidaca Dios inùmalícuíse; néese Dios imàcacaté náalíacawa yàacaté nalí tàacáisi pirípinácué iyéeyéipinácaté madécaná

camuí náamiwáise. Pidécuéca péemìaca Dios yàasu apóstolnái icàlidáaná pirí Cristo itàacái, iiméerica Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Nacàlidacatécué piríni Espíritu Santo ichàini iyú, yái Espíritu Cristo ibànuèrica chènuníise. ¡Máiní Dios yàasu ángelnái chènuníiséeyéi nawàwaca náalíaca néemìaca càinácalí iyú Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha!

Dios nos llama a una vida santa

¹³ Iná pimichàidacué píwitáisewa píináidacaténácuéwa cálacáiri iyú. Picácué picàma, néese pìyacué cámiétaquéeri iyú, piicácaténácué píchawa cayába. Manuícué píináidaca piwàwawa Dios ìwali picùacaténácué matuúbanáiri iyú Dios imànínápinácué pirí cayábéeri mawèníiri iyú Jesucristo yàanàacaalípiná àniwa. ¹⁴ Picácué pimàni pibáyawanáwa càide iyúwacué pímàníná bàaluité ipíchawáiseté píalíaca Dios ìwali. Néese peebáidacué Wáaniri Dios itàacái. ¹⁵ Pìyacué mabáyawanéeri iyú, mabáyawanéericáiná yái Diosca imáidéericuéca pía. ¹⁶ Càité nacái profeta itànàaca Dios itàacái bàaluité; Dios ímacaté: “Pìyacué mabáyawanéeri iyú, mabáyawanéericáiná núa”, íimaca yái Diosca.

¹⁷ Píalíacuéwa càmita Dios ijcá abéeri wenàiwica íwitáaná cairide iyúwa cayábéeri áibanái íicha, néese yùuwichàidapiná canánama báawéeyéi, ìwalíse yái báawéerica namànírica. Iná píimacaalícué Dios ìwali Wáaniricaní, yá iwàwacutácué placa iyéininá mamáalàacata idècunitàacá pìyacuéca chái èeri irìcu. ¹⁸ Dioscáiná idéca iwasàacuéca pía íicha yái píwitáisemica canéerica iwèni, yái píawirináimi íwitáiseca. Píalíacuéwa máiníricaté

cawènica Dios iríni yái iwasàanácatécué pía yàasu yùuwichàacáisi íichawa. Càmitaté ipáyaidani oro iyú, càmita nacái quírameníri plata iyú, yái wawàsi imáalèeripinácawa. ¹⁹ Néese Dios iwasàacaté wía yàasu yùuwichàacáisi íichawa Cristo íiraná cawèníri iyú, Cristo yéetácainátewa iyúwa sacrificio wáichawalíná. Bàaluité Dios ichùulìaca yàasu wenàiwica nanúanápinátē cordero iyúwa sacrificio nabáywawaná ìwalísewa, yái oveja wàlisài cayábéeri, canéerita isacàa. Càita nacái Cristo, yái cayábéerica íwitáise, mabáywawanéeri nacái yéetácatéwa wáichawalíná yéewacaténá Dios imàacaca iwàwawa wabáywawaná íicha. ²⁰ Bàaluitésiwata èeri ipíchawáiseté, yáté Dios ínáidacawa ibànùanápinátē Cristo yéetáanápináwa èeri mìnánáí íichawalíná. Cristo idéca yaanàaca maléená èeri ipíchawáise èeri imáalàacawa, iyúudàacaténácué pía. ²¹ Cristo idéca imàacacué peebáidaca Dios itàacáí, yái Dios imichàidéericaté Cristo yéetácáisi íicha. Néeseté Dios imàacaca Cristo iyaca yáapicha chènuniré cáimiétacanéeri iyú, icamaláná mèlumèluíri irìcuwa icùacaténá macáita. Càita peebáidacuéra Dios, picùacuéra piyaca nacái Dios imàniinápinácué pirí cayábéeri.

²² Peebáidacuéra càide iyúwa ímáaná yái tåacáisi báisírica, íná Dios idéca masacàaca imànicuéra píwitáise cáininácaténácué piicáca áibanái báisíiri iyú cawinácaalí wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacáí, piicáanápinácué nía càiyéide iyúwa péenánáwa Wáiwacali ìwalísená. Iná iwàwacutácué cáinináca piicáyacacawa mabáywawanéeri iyú, báisíiri iyú nacái, macáitacué pichàini iyúwa. ²³ Dios

idéca iwàlisàidacuéra píiwitáise pidènìacaténacuér picáucawa chènuníisérera. Càmitacuér Dios yàa picáuca imáalèeriwa càide iyúwacuér pisèenáimi imànínaté chái èeri irìcu. Néese yái Dios cáurica, càmíirica imáalàawa, idéca iwàlisàidacuéra píiwitáise itàacái iyúwa, yái tàacáisi peebáidéericuéra. ²⁴ Càité nacái profeta itànàacaté Dios itàacái ímérera:
 “Càide iyúwa masicái idaluériwa imáalàacaalíwa ràunamáita, càide iyúwa nacái líwichi yúuwàacaalíwa masicái lícha, càita nacái wía wenàiwicaca canánama: Ewita càasuýéicalí wía, cáalíacáiyéicalí wía nacái, càicáaníta wàyacáita maléená èerita chái èeri irìcu.

²⁵ Quéwa Wáiwacali itàacái ìyaca càiripináta”, càité íimaca yái profetaca. Yái Wáiwacali itàacái, yácata tàacáisi nacàlidéericatécuér pirí píalícaténacuéra Jesucristo iwasàacuéra pía Dios yàasu yùuwichàacáisi lícha.

2

¹ Iná piúcacuér píichawa píiwitáise báawéerimiwa macái íwitáaná, macái chìwái nacái, macái nacái pucháibáanacuér píiwitáise, yá nacái macái báawáanacuér piicáca áibanái nàasu cawèníiri ìwalíise, yá nacái macái báawéeri tàacáisi íwitáaná picàlidéericuéra áibanái ìwali. ² Péemìacuér comparación: Máiní quìrasìinái icutáca ìinisi yáawamita nachàiniadacaténá naináwa. Càita nacái iwàwacutácuér péewáidacawa Dios itàacái ìwali cachàiníiri iyú, yái machìwéeri tàacáisisica, pichàiniadacaténacuér píiwitáise Dios ìwali, àta Jesucristo yàanàacataléta iwasàacaténacuér pía macái báawéeri lícha. ³ Càita iwàwacutácuér

péewáidacawa Dios itàacái ìwali píalíacáinácuéwa báisíri iyúcani Wáiwacali iicáca wapualé manuísíwata.

Cristo, la piedra viva

⁴ Abédanamacué pimànica píiwitáisewa Wáiwacali yáapicha mamáalàacata. Péemìacué comparación: Aibanái imàníiyécaté íba icapèená, náucacaté náichawa abéeri íba canácainátē iwèni naicácani. Càita nacái abénaméeyéi èeri mìnanái caná iwèni naicáca Wáiwacali, quéwa Dios idéca ibàlùadacani iyúwa abéeri cachàiníri náicha canánama. Yái Wáiwacali, càicanide iyúwa manuíri íba cáuri Wáiwacali yàacáiná wacáuca càmíri imáalàawa.

⁵ Píacatacué càiyéide iyúwa cáuyéi íba, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Dios idéca iwacáidacuéca pía irípináwa. Càicuéca píade iyúwa manuíri templo cayábéeri, Dios imànírica icapèepináwa, Espíritu Santo iyacaténá irìcu. Dios idéca masacàaca imànicuéca píiwitáise píbaidacaténácué abérera irípiná càide iyúwa sacerdotenái mabáyawanéeyéi, isutéeyéica Dios úicha áibanái irípiná, pimànicaténácué nalí cayábéeri nacái, pimàcacaténácué nacái píawawa Dios irí, píacaténácué irí cayábéeri nacái. Yácata sacrificio Dios iwàwéericuéca pimànica irípiná píiwitáise cayábéeri yáapichawa. Yá casímáipinácué Dios iicáca píasu sacrificio piyacáinácué abédanamata Jesucristo yáapicha, yái yéetéericatécué píichawalíná pibáyawaná ìwalíise. ⁶ Aiba profeta itànàacaté càiri tàacáisi bàaluité Dios inùmalícuíse, Dios iímacaté: “Càide iyúwa wenàiwica yeedácalí cayábéeri íba manuíri idàbacaténá imànica capìi dàalanama, càita nacái nubànùapiná

israelitanái iríwa nacuèrinápiná, níái ìyéeyéica Jerusalén ìyacàlená irìcu, áibaalí íipidenéeri Sión. Máiní cayábéeri íiwitáise yái nacuèrinápináca nubànuèripináca nalíwa, máiní nacái nùasu wenàiwicanái iwàwacutácani. Càicanide iyúwa cayábéeri íba manuíri, máiníiri iwàwacutácwawa nacái capì irípiná, yái íba wenàiwica needéerica nadàbacaténá namànica capìi. Cawinácaalí yeebáidéeyéipináca itàacái, yái nacuèrináca, càmita achúma nawàwa neebáidáaná ìwalíisewa, numànipinácainá nalíwa macáita càide iyúwaté númeraná nalí”, càité íimaca yái Diosca.

⁷ Máinícué cawènica pirí yái íbaca, yái Jesucristoca, píacué yeebáidéeyéica itàacái, quéwa Dios imànipiná cachàiníiri iyú áibanái irí càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái càide iyúwa yàasu profetanái itànananá Dios itàacái bàaluité. Náimaca; “Níái imàniyéicaté íba icapéená, náucacaté náichawa abéeri íba, canácaináté iwèni naicácani. Quéwa siùcade máiníiri iwàwacutácwawa capì irípiná yái íba náuquéericaté”,

íimacaté yái profetaca icàlidacaténáté Jesucristo iináwaná. ⁸ Càita nacái áiba profeta itànaacaté Dios itàacái Jesucristo ìwali. Limacaté:

“Aibanái càmitapiná neebáida itàacái, calúapiná nacái naicácani”,
càí íimaca yái tàacáisica. Siùca báawaca naicáca Jesucristo càmicainá neebáida Dios itàacái. Yá Dios yùuwichàidapiná níawa càide iyúwaté íináidáanáwa bàaluité.

⁹ Quéwa Dios idéca yeedácuéca pía yéenibepináwa, íná yéewa càicuéca píade iyúwa abéeri wenàiwica

yàawiría. Wacuèriná Dios idéca imàacacué pía sacerdotenáipiná, píbaidacaténácué irípiná, pisutácaténá Dios íicha wenàiwicanái irípiná, piacaténácué nacái cayábéeri Wacuèriná Dios iríwa. Càicuéca píade iyúwa abéeri cáli néeséeyéi mabáyawanéeyéica, Dios yeedéeyéica yàasu wenàiwic平náwa íbaidéeyéipiná abéerita Dios irípiná. Càita Dios idéca imànicuéca pirí yéewanápinácué picàlidaca iináwaná ìwali idéca imànica madécaná cayábéeri ichàini manuíri iyúwa, yái Dios imáidéericatecéu pía catéeri íicha, yái pibáyawanáca pimàníricatecéu càmicaalité píalía Dios ìwali. Dios idéca imáidacuéca pía amalácaténácué imànica píiwitáise yéewanápinácué piyaca Dios icamalá irìcu, náapicha macáita yáaliéyéica Dios ìwali. ¹⁰ Bàaluité piyacuéca càide iyúwa canéeyéi yàawiría, quéwa siùcade Dios icuèyéicuéca pía. Bàaluité càmitacué píalíawa Dios iicáca pipualé, quéwa siùcásede píalíacuéwa Dios iicáca pipualé manuísíwata.

Vivan para servir a Dios

¹¹ Píacué nuénánái cáininéeyéica nuicáca, nusutácué pícha wawàsi manuísíwata piicáanápinácué píawa iyúwa wenàiwica yèepuníiyéicawa déeculé yàasu cáli íichawa, idècunitàacá piyacuéca chái èeri irìcu, yácainácué pìasú cáli iyaca chènuniré. Picácué pimàni báawéeri càide iyúwa píiwitáise bàaluisáimi iwàwáaná, yái píiwitáise imàníricuéca ùwicái píipunita, ipíchanácué picaláacawa Dios íicha. ¹² Piyacué machacàníiri iyú chái èeri irìcu yéewanápiná áibanái càmíiyéica yeebáida Dios naicáca yái

cayábéerica pimàníiricuéca. Siùca natàanícué pìwali báawéeri iyú càide iyúwacué pidéca nacáicaalícué pimànica pibáyawanáwatá. Quéwa pimànicaalícué cayábéeri siùcade, yásí áibaalípiná nàapináca Dios irí cayábéeriwa Dios yéemìacaalípiná èeri mìnánai iináwaná ìwali càináccaalíté namànírica, càináccaalíté nacái nàyaca.

13 Pimànicué càide iyúwa nachùullànanácué pía, macáita icuèyéicuéca pìasu cáli, píasáidacaténácué cayábéeri íwitáise yái Wáiwacalica. Peebácué itàacái yái náiwacalináca icuèricuéca pìasu cáli.

14 Pimànicué càide iyúwa nachùullànanácué pía, níara gobernadornái náiwacaliná ibànuèyéicuéca pìatalé nacapèedáidacaténá báawéeyéi íwitáise, namànicaténá nacái áibanái irí cáimiétaquéeri iyú, cawináccaalí imàniyéica cayábéeri. **15** Dios iwàwacáinácué pimànica cayábéeri, yéewanápinácué càmita nálimá nacháawàaca piináwaná ìwali, áibanái máiwitáiséeyéica càmiyéica iwàwa yáalíacawa.

16 Báisita pidènìacué abéerita Píiwacaliwa chènuníisérifica, yái iwasèericatécué pía báawéeri íicha. Quéwa càmita Wáiwacali iwasàacué pía pimànicaténácué pibáyawanáwa meedá. Néese pimànicué abéerita càide iyúwa Dios ichùullànaná, yàasu wenàiwicacáinácué pía. **17** Piicácué macái wenàiwica cáimiétaquéeri iyú. Cáininácué piicáca macái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, níacáinácué péenánáica nía Wáiwacali ìwalíisená. Piacué Dios icàaluíniná. Piacué nacái íimiétacaná yái wenàiwica icuèricuéca pìasu cáli.

El ejemplo del sufrimiento de Cristo

18 Píacué áibanái yàasu wenàiwicaca, íbaidéeyéica mawèníri iyú. Peebáidacué piíwacali itàacáwa cáimiétaquéeri iyú, càmita abéta níái ichùulièyéicuéca pía éeréeri iyú, néese nía nacái báawéeyéica íwitáise, imàniyéicuéca pirí báawéeri. **19** Cayábaca Dios iwàwa iicáca piídenìacuéca yùuwichàacáisi matuíbanáiri iyú mabáyawanácalícué pía, piùwichàacaalícuéwa cài pisíimáidacaténá Dios.

20 Quéwa pimànicaalícué pibáyawanáwa, néese piídenìacaalícué piùwichàanáwa matuíbanáiri iyú nàuwichàidacaalícué pía, néese càmitacué cawèni Dios iicáca piùwichàanáwa, cabáyawanácainácué pía meedá. Quéwa nàuwichàidacaalícué pía ìwalíise yái cayábéerica pimànírica, néese piídenìacaalícué piùwichàanáwa matuíbanáiri iyú, yásí cawènica Dios iicácué piùwichàanácawa. **21** Yácainá Dios imáidacatécué pía piídenìacaténácué piùwichàanáwa matuíbanáiri iyú nàuwichàidacaalícué pía ìwalíise yái cayábéerica pimànírica. Cristo yùuwichàacáinátewa píchawalínácué yáasáidacaténácué pirí iwàwacutácué pimànica càide iyúwaté Cristo imànína. **22** Canácatáita Cristo imànité ibáyawanáwa, canásíwata. Càmitaté ichìwáida wenàiwica, ibatàa abéeripináta. **23** Nacuísacaté náichawani báawéeri iyú, quéwa càmitaté itàaní báawéeri iyú nalí. Nàuwichàidacaté Cristo, quéwa canátaté ibáulianá nía. Néese imàcacaté yáawawa Dios irí mamáalàacata, yái yùuwichàidéeripináca báawéeyéi wenàiwica machacàníri iyú. **24** Cristocata yái itéericaté ìwaliwa wabáyawaná yùuwichàanápinátewa wabáyawaná ìwalíise iiná iyúwa cruz ìwali. Yáté

Cristo yéetácatéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíise, yéewanápiná wamàacaca wáichawa yái báawéerica wamàniírica. Càité Cristo yéetácawa yéewanápiná wàyaca machacànírí iyú Dios iicápiná. Nacapèedáidacaté Cristo cabèesi iyú báawanama ipíchawáiseté natàtacaní cruz ìwali. Inácué Cristo icháuná ìwalíise idéca píwitáise ichùnìacawa pibáyawaná íichacuéwa. ²⁵ Quéechatécáwa piméeràacatécuéwa méetàuculé Dios íicha càide iyúwa ovejanái iméeràacaalíwa canéeyéica icuèriná. Quéwa pidécuéca piwènúadaca píwitáisewa Cristo irípiná yái icuèricuéca píwitáise caininéeri iyú càide iyúwa pastor icùacaalí yàasu ovejanáwa.

3

Cómo deben vivir los casados

¹⁻² Càita nacái píacué inanái canìrìiyéica, pimànicué càide iyúwa piníri iwàwáaná. Yásí níara abénaméeyéi càmíiyéicatàacáwa yeebáida Jesucristo itàacái nawènúadapiná irí náiwitáisewa, éwitacué càmicáaníta píalàa níra báawanama, naicácainá pimànicuéca cayábéeri, píyacaalícué machacànírí iyú nacái piníri yáapichawa píacaténácué íimiétacaná càide iyúwa Dios ichùullánácué píia. ³ Píacué inanái canìrìiyéica, picácué máiní píñaidáanícawa ìwali càinácaalícué iicácanáwa. Picácué máiní pichùnìaca píwita ibáináwa cawènírí iyú. Càita nacái picácué máiní picùada píwaliwa oroíri tìliquìchi cawènírica. Picácué nacái máiní picutáca pibàlepináwa máiniíri cawènica. ⁴ Néese pichùnìacué cayába píwitáisewa piwàwalícuísewa. Picácué cachàini piicáca píawawa áibanái íicha, néese pimànicué áibanái irí éeréeri iyú.

Yásí casíimáicué Dios iicáca píiwitáise càiride iyúwa wawàsi cayábéeri iicácanáwa, càmíiri imáalàawa.

⁵ Càité nacái inanái namànica bàaluité, Dios yàasu wenàiwicaca. Nachùniacaté náiwitáisewa cayábéeri iyú nawàwalìcuísewa bàaluité, yátē cawènica Dios iicáca náiwitáise. Manuícitaté náináidaca nawàwawa Dios ìwali imànínápinátē nalí cayábéeri càide iyúwaté íimáaná nalí. Namànicaté nacái càide iyúwa nàacawéeri iwàwáaná. ⁶ Càité Sara imànica, úái Abraham ínuca. Umànicaté càide iyúwa Abraham iwàwáaná. Yátē úumaca ìwali “nuíwacali”. Yá càicuéca píade iyúwa Sara íidunái pimànicaalícué cayábéeri piacawéeri iríwa, càmicaalí nacái cáalu píacué.

⁷ Càita nacái píacué aslanái cáinuýéica. Pìyacué pínu yáapichawa cáalíacáiri iyú. Peedácué ùasupiná piacaténácué uímiétacaná. Pimànicué cài ulí cayábéeri cáalíacáiri iyú càmicainá cachàini úa càide iyúwacué cachàiníná pía. Pìacué uímiétacaná nacái Dioscainá idéca imànica ulí cayábéeri mawèníiri iyú yàacaténá ucáuca càmíiri imáalàawa càide iyúwa imànínácué pirí. Pìacué uímiétacaná yéewanápiná Dios yeebácuéca pirí pisutáanácué íicha.

Los que sufren por hacer el bien

⁸ Siùcade péemìacué cayába, macáitacué pía. Abédanamacué pimànica píiwitáisewa píapichawáaca, piicáyacacaténácuéwa catúulécanéeri iyú, cáininéeri iyú nacái, abémisanacáinácué pía Wáiwacali ìwalíisená. Piicácué pipualéwáaca. Picácué cáimacái piicáca píawawa áibanái íicha. ⁹ Picácué pimàni irí báawéeri cawinácaalí imàníiricuéca pirí báawéeri. Picácué nacái picuísani éwita icuísacaalícué pía.

Néese pitàanícué irí cayábéeri iyú, pimànicué irí cayábéeri nacái, Dioscainá imáidacatécué pía imànicaténácué pirí cayábéeri. **10** Càité áiba profeta idéca itànàaca Dios itàacái:

“Piwàwacaalí piyaca manùba èeri casímáiri iyú, yá iwàwacutá picùaca pinènewa pitàanícaicha báawéeri tàacáisi, picùa nacái pinùmawa ipíchaná picàlidaca pichìwawa.

11 Piwènúada píwitáisewa báawéeri íicha, yá pimàni cayábéeri. Píalimáida macái pichàini iyúwa piyacaténá matuíbanáiri iyú áibanái yáapicha; picácué pipélia nía.

12 Yácainá Wacuèriná Dios icùaca wenàiwica iyéeyéica machacàníri iyú Dios iicápíná, yeebá nacái nasutáaná íicha; quéwa Dios yùuwideca imànica wenàiwica imàníiyéica ibáyawanáwa”,

íimaca yái Dios itàacáica.

13 Batéwa macái wenàiwica cayába naicápinácué píawa pimànicaalícué cayábéeri mamáalàacata, yá càmitacué nàuwichàida píawa. **14** Quéwa éwita nàuwichàidacaalí píawa ìwalíise yái cayábéerica pimàníiricuéca, càicáaníta Dios imànipinácué pirí cayábéeri. Picácué cáalu pía piùwidénái íichawa. Picácué nacái achúma píináidacawa piwàwawa.

15 Néese piacué Píwacali Cristo icàaluínináwa macái piwàwalícuísewa. Aibanáicaalícué isutá yéemìawa pía càinácaalí peebáidéerica, yá picàlidacué nalí Jesucristo iináwaná, yái peebáidéericuéca itàacái. Picàlidacué nalíni cáimiétaquéeri iyú, éeréeri iyú nacái. **16** Pimànicué cayábéeri, yéewanápiná áibanái itàanícaalícué pìwali báawéeri iyú peebáidacáinácué

Cristo itàacáí, yásí báica nía natàacáí báawéeri ìwaliwa, pimànicáinácué abéerita yái cayábéerica.

17 Pimànicalaícué pibáyawanáwa, yásí piùwichàapinácuéwa pibáyawaná ichùulìacawa. Quéwa caná iwèni Dios iicá yái piùwichàanácuécawa cabáyawanácainácué pía meedá. Quéwa Dios imàacacaalícué áibanái yùuwichàidaca pía ìwalíise yái cayábéerica pimàníricuéca, yásí máiní cawènica Dios iicácuéca piùwichàanáwa, càmicainácué cabáyawaná pía. **18** Yácainá Cristo nacái yùuwichàacatéwa mabáyawanéeri iyú. Cristo yéetácatéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíise, abé yàawiriata, néese càmita quirínama yéetácawa. Cayábéericate íwitáise yái Cristoca, quéwa càicáaníta yùuwichàacatéwa wáichawalíná, wía báawanaméeyéica itécaténá wía Dios yàatalé, yéewanápiná nacái cayábaca wáapicha Dios. Yéetácatéwa càide iyúwa wenàiwica, quéwa cáucaté iwàwa cáuri mamáalàacata. **19** Néese idécanáamitíe Cristo yéetácawa, yáté yàacawa iwàwa cáuri iyú yàacaténátíe iicáca infierno irìculé icàlidacaténátíe nalí tàacáisi, níara yéetéeyéimicawa báawéeyéica íwitáise nadacuèyéica presoíri iyú. **20** Níacata càmíiyéicaté yeebáida Dios itàacáí bàaluité Noé yàasu èerimité. Idècunitàacá Noé imànicaté arca, yái manuíri lancha nacáirica, yáté Dios idècunìacawa quiríta nawènúadacaténátíe náiwitáisewa báawéeri íicha, níara èeri mìnnanáica. Ochocaté namanùbaca níai Noénáica yeebáidéeyéicaté Dios itàacáí nawàlùacaténátíe arca irìculé, yá cáucaté nía manuíri yéesacáí íicha, inuéricaté áibanái èeri mìnnanái canánama. **21** Yái yéesacáí íimáanáca càicanide iyúwa wabautizáanáwa úni yáculé,

wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Càide iyúwaté arca iwasàanáté Noénái úni yéesacái íicha, càita nacái Jesucristo iwasàaca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha weebáidacaalí Jesucristo itàacái wabautizácaténáwa úni yáaculé. Jesucristo yáalimá iwasàaca wía imichàacáinátewa yéetácáisi íicha. Yái wabautizáanácawa, càmita íimáaná wàapìdacáita wáichawa meedá, néese íimáanáca wasutáca Dios íicha wawàsi imàcacáanápiná iwàwawa wabáyawaná íicha, ichàiniadacaténá wía nacái yéewanápiná wàyaca machacàníiri iyú Dios iicápiná.²² Jesucristo imichàacatéwa chènuniré, yá lyaca siùcáisede Dios yéewápuwáise icùacaténá macáita Dios yáapicha, macáita ángelnái, macáita demonio íiwacanánái nacái icuèyéica yàasu cálifa chènuníséeyéi, chái èeri irícu nacái.

4

Servir según los dones recibidos de Dios

¹ Cristo yùuwichàacatéwa iiná iyúwa, íná càita nacái iwàwacutácué pichùnìaca píiwitáisewa yéewanápinácué màulenáca pía piùwichàacaténáwa Cristo irípiná matuíbanári iyú. Wàuwichàacaalíwa wainá iyúwa Cristo irípiná weebáidacáiná itàacái, yásí chuìca wáicha wabáyawaná, yái wáiwitáise bàaluisàimi cabáyawanéerica. ² Néese idècunitàacá piyacuéca chái èeri irícu, yá pimànipinácué càide iyúwa Dios iwàwáaná, càmíiritacué càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáaná. ³ Bàaluité piúcacatécué madécaná èeri pimànicaténácué càide iyúwa èeri mìnánái imàníná càmíiyéica yeebáida Dios itàacái. Pimànicatécué báawéeri macái íiwitáaná mamáalàacata mabáiníiri iyú

áibanái yàacuéssemi. Pimànicatécué nacái piiná iyúwa yái càmírica Dios ibatàa wenàiwica imànica. Picàmacatécué nacái manuíri fiesta irìcu, piyáacaalítécué piyácaléwa manuí máiwitáiséeri iyú áibanái yáapicha icàmeyéicué píapicha báawanama, imàniyéicatécué píapicha nacái mání báawéeri wawàsi nainá iyúwa píacaténacué ídolo icàaluíniná, níái cuwainái yéenáwanáca.

⁴ Siùcacué píacawéeyéiná báaluisàna náináidacawa naicáidacuéca pirí, natàanícué nacái píwali báawéeri iyú càmicáinacué quirínama píacawéeridaca nía namànicaalí nabáywawanáwa manuísíwata máaléquéeri iyú. ⁵ Quéwa áiba èeriwa iwàwacutápiná nabàlùacawa Dios íipunita, yái Dios icàlidéeripináca iwàwacutáaná nàuwichàacawa nabáywawaná ichùulìacawa, macáita báawéeyéi, níái cáuyéicawaca, nía nacái yéetéeyéimicawa. ⁶ Níái yéetéeyéimicawa yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái chái èeri irìcu néemìacaté yái cayábéeri tàacáisica yéewanápinátē nadènìaca nacáucawa càmíri imáalàawa Dios yáapicha, éwitaté iwàwacutácáaníta néetácawa càide iyúwa macái èeri mìnánái.

⁷ Siùca mawiénicaní yái èeri imáalàanápinácawa. Iná picùacué píawawa cayába pisutácaténacué píawawa Dios íicha cámiétaquéeri iyú iyúwa cáalíacáiyéi. ⁸ Mání iwàwacutácué cáinináca piicáyacacawa. Cáininácaalí waicáca áibanái, yásí wamàacaca wawàwawa nabáywawaná íicha, càinácaalí báawéerica namànírica walí, yéewanápiná nacái Dios imàacaca iwàwawa wabáywawaná íicha.

⁹ Peedácué piataléwa áibanái wenàiwica casíimáiri iyú, yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Picácué calúa pía ìwalíise, néese piyúudàacué wenàiwica

yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái nèepunícaalíwa déeculé nacapée íichawa. ¹⁰ Dios idéca imàcacacué pirí chàinisi abéechúanaméeri iyú pimànicaténacué píbaidacaléwa Dios irípiná. Dios imàcacacué pirí pìasu cawèníiri nacái, càide iyúwa iwàwáanacué imàcacaca piríni, yéewanápinacué piyúudàayacacawa. Iná pimànicué cayábéeri piríwáaca càide iyúwa Dios ichàiniadáanacué pía. ¹¹ Picàlidacaalícué Dios itàacái, picàlidacué nalíni càide iyúwa Dios itàacái íimáaná. Piyúudàacaalícué áibanái, piyúudàacué nía càide iyúwa Dios imàacáanacué pirí chàinisi. Càinácaalícué pimàni, pimànicué macáita machacàníri iyú, mabáyawanéeri iyú nacái yéewanápiná áibanái wenàiwica neebáidaca Jesucristo itàacái nàacaténá Dios irí cayábéeri. Jesucristo icùapiná macáita càiripináta íiwitáise cachàiníri iyúwa, icànéerica mèlumèluíri iyú chènuniré. Básíta, amén.

Sufrir como cristianos

¹² Píacué nuénánái cáininéeyéica nuicáca. Manuíri yùuwichàacáisi idéca yàanàaca pìwalicué. Picácué píináidawa manuísíwata piicáca yái manuíri yùuwichàacáisica yáalimáidéericuéca iicáwa pía càide iyúwa quichái masacàacaalí imànica oro, yásáidacaténá asáisí básícaalícué peebáida Cristo. Picácué píináidawa càmínápinacué iwàwacutá piùwichàacawa. ¹³ Néese casíimáicué piwàwa manuísíwata píalimácáinacué piidenlaca piùwichàanáwa Cristo irípiná càide iyúwa Cristo piidenlanáté yùuwichàanáwa, yéewanápinacué piyanídacawa cachàiníwanái Cristo yàanàacaalípiná cachàiníri iyú, icamaláná mèlumèluíri irícuwa,

icùacaténá macáita íwitáise cachàiníri iyúwa. **14** Casíimáipinácué piwàwa áibanái itàanícaalícué piwali báawéeri iyú ìwalíse yái peebáidáanácuéca Cristo itàacái. Yá casíimáipinácué piwàwa yácainá Espíritu Santo yàacawéeridacuéca pía mamáalàacata icùacaténácué píwitáise Dios ichàini manuíri iyú. **15** Càmita nutàaní yùuwichàacáisi ìwali yàanèerica èeri mìnánái ìwali inuéyéica wenàiwica, nía nacái cayéedéeyéica, nía nacái imàníiyéica báawéeri áibanái irí; nía nacái máiníiyéica iwàwaca isutáca yéemìawa áibanái yàasu tàacáisi ìwali. **16** Quéwa piùwichàacaalícuéwa ìwalíse yái peebáidáanácuéca Cristo itàacái, picácué bái pía ìwalíse, néese pía Dios irí cayábéeri náalíacáinácué pìwali Cristo yàasu wenàiwicaca pía.

17 Idéca yàanàaca nàasu èeri Dios idàbacatáipináta yùuwichàidaca èeri mìnánái nabáyananá ìwalíse. Quéechacáwa Dios yùuwichàida wía siùca, wía Dios yéenibeca. Dios idéca idàbacata imàacaca wàuwichàacawa càide iyúwa wenàiwica icapèedáidacaalí yéenibewa, iná yéewa wáalíacawa máinípiná cachàiníwanái Dios yùuwichàidaca èeri mìnánái manuísíwata, cawinácaalí càmíiyéica yeebáida Dios itàacái. **18** Iwàwacutá wàuwichàacawa manuísíwata chái èeri irìcu, éwita Dios yàasu wenàiwicacáaníta wía, Dios yéewáidacáiná wía yùuwichàacáisi iyú àta wàacatalétawa èeri íicha. Iná wáalíacawa Dios yùuwichàidáanápiná cabáyanéeyéi wenàiwica càiripináta, cawinácaalí nacái báawéeyéica iicá Dios. **19** Iná wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, Dios iwàwacaalí wàuwichàacawa Cristo irípiná, yá iwàwacutá

wamànica cayábéeri mamáalàacata, wamàcacué nacái wíawawa Dios icáapi irìculé icùacaténá wía, yái Dios idàbéreraté wía, imàníripináca nacái walí càide iyúwaté ímáaná.

5

Consejos para los creyentes

¹ Siùcade nuwàwaca nùalàacuéra pía píacué ancianoca icuèyéica wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca. Ancianoca núa nacái càide iyúwacué pía. Nuicácaté Cristo yùuwichàacawa cruz ìwali, yá nucàlidaca iináwaná ìwali. Néese Cristo yàanàapinácalí àniwa icamaláná mèlumèluíri irícuwa, yásí wàyapiná Cristo yáapicha cámiétacanéeri iyú, wacùacaténá yáapicha macáita. ² Píacué ancianoca, picùacué Dios yàasu wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, níara wenàiwica Dios imàaquéeyéicuéra picùaca. Péewáidacué nía, picùacué nía caininéeri iyú càide iyúwa pastor icùacaalí yàasu ovejanáwa. Picùacué nía casímáiri iyú càide iyúwa Dios iwàwáaná. Píacué ancianoca, picácué picutá madécaná plata. Néese píibaidacué Dios irípiná picùacaténácué yéenibe cayába macái pichàini iyúwa piwàwalícuísewa. ³ Picácué pichùullá nía cachàiníiri iyú; picácué piwàwa náiwacalicuéra pía, níai Dios imàaquéeyéicuéra picùaca. Néese picùacué nía cayábéeri iyú, píyacué nacái machacàníiri iyú Dios iicápiná, píasáidacaténácué nalí cainácalí Dios iwàwáaná nàyaca. ⁴ Yá áibaalípiná Wáiwacali yàanàapiná, yái Wáiwacalisíwaca, wía ancianoca icuèyéica

wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càide iyúwa pastor icùacaalí yàasu ovejanáiwa cáininéeri iyú. Wacùacaalí nía cayábéeri iyú, yásí Wáiwacali yàapiná walí wàasu coronawa càmíiri imáalàawa, wáiwita ìwalíripiná, yá wàyapiná Wáiwacali yápichawa icamaláná mélumèluíri irìcu càiripináta, cámiétacanéeri iyú, wacùacaténá macáita yáapicha.

⁵ Càita nacái píacué càmíiyéica máiní béyéi, píacué ancianonái íimiétacaná, níái icuèyéica wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Pimànicué nacái càide iyúwa nàalàanácué píá. Píacué píimiétacanáwáaca piyúudàayacacuéwa, picácué cáimacái piicáca píawawa, càide iyúwa Dios itàacái ímáaná, abéeri Dios yàasu wenàiwica itànèericaté:

“Dios yùuwideca imànica wenàiwica icàlidéeyéica iináwanáwa càmitasa nawàwacutá Dios, quéwa Dios imànica cayábéeri mawèníri iyú nalí cawinácaalí yáliéyéicawa nawàwacutáca Dios iyúudàaca nía”,

íimaca yái Dios itàacáica. ⁶ Iná píacué Dios icàaluíniná, yái cachàinírica náicha canánama; pimànicué nacái càide iyúwa ichùulìlanácué píá. Picácué máiní cachàini piicáca píawawa Dios iicápiná, picácué máiní cáimacái piicáca píawawa. Néese áibaalípiná yàanàacatáipinátague péenáwaná, èeri imáalàapinácaalíwa, yásí Dios imànicué pirí cayábéeriwa wenàiwicaná iicápiná. ⁷ Picàlidacué Dios irí yái cálúunácuéca píináidacawa, néese manuícué píináidaca Dios ìwali, píbàacué piwàwawa iwéré, Dioscáiná iwàwalicuéca píá mamáalàacata, icùacuéca nacái píá.

⁸ Picùacué cayába píawawa cálíacáiri iyú

ipíchanácué pimànica pibáyawanáwa. Piicácué píchawa cayába ipíchanácué piùwide Satanás yálimáidaca pía, piwènúadacáichacué píiwitáisewa Dios íicha. Satanás, yái icháawàidéerica waináwaná ìwali, yèepunícawa yálimáidaca wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, imàcacaténá nacaláacawa Dios íicha càide iyúwa león cháwi nacáiri caluérica yèepunícaalíwa, úicháaníca, canàicáináni, icutáca iyáapináwa wenàiwica. ⁹ Peebáidacué Jesucristo itàacái cachàiníri iyú, yéewacaténácué pibàlùacawa tài íiméeri iyú Satanás íipunita, ipíchanácué piwènúada píiwitáisewa Dios íicha. Càmitacué pía abéta yùuwichàawa Cristo irípiná. Néese péenánáicué iyéeyéica macái cáli íinata imanùbacá, nàuwichàaca nacáiwa siùcata Cristo irípiná càide iyúwacué piùwichàanáwa, neebáidacáiná itàacái. ¹⁰ Quéwa idécanáamicué piùwichàacawa Cristo irípiná achúma èerita, yásí Dios ichàiniadacué píiwitáisewa cayábéeri iyú peebáidacaténácué Jesucristo itàacái macàaluínináta tài íiméeri iyú cachàiníwanái mamáalàacata. Yái Diosca, yácatá yái cáininéerica iicáca wíá manuísíwata, imáidacaté wíá wàyáanápiná abédanamata Jesucristo yáapicha, wacànacaténá mèlumèluíri iyú yáapicha càiripináta Dios icamaláná irícu chènuniré. ¹¹ Wàacué Dios irí cayábéeri icùapinácáiná macáita càiripináta ichàini manuíri iyúwa. Básíta, amén.

Saludos finales

¹² Nubànùacué pirí yái achúméríina cuyàlutaca Silvano yáapicha, áibaalí íípidenéerica Silas, yái wéenásàirica yeebáidéerica Jesucristo itàacái.

Manuíca nuínáidaca nuwàwawa Silvano ìwali imànínápiná cayábéeri càide iyúwa nusutáaná fícha. Nudéca nutànàacuéra pirí yái cuyàlutaca nùalàacaténácué pía éeréeri iyú, nucàlidacaténácué pirí nacái Dios idéca imànicuéra pirí cayábéeri mawèníiri iyú yásáidacaténá cáininácuéra iicáca pía báisíri iyú. ¡Peebáidacué itàacái mamáalàacata cachàiníri iyú!

¹³ Níái iyéeyéica chái Babilonia ìyacàlená irìcu yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, Dios yeedéeyéica yásunáipináwa càide iyúwa yeedáanácué pía, nawàwalicué pía. Càita nacái Marcos yái nuiquéerica càiride iyúwa nuìriwa iwàwalicué nacái pía. ¹⁴ Pitàidáyacacuéra cayábéeri iyú càide iyúwa abémisana. Nusutácué Dios lícha pirípinácué imàacáanápinácué piyaca matuíbanáiri iyú, píacué Cristo yásu wenàiwicaca.

El Nuevo Testamento de nuestro Señor Jesucristo en el idioma piapoco New Testament in Piapoco

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Piapoco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Piapoco

pio

Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Piapoco

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

15b1335d-e064-57a2-9f7f-a5383125b741